

VRTĚTI COVIDEM-19 v trojúhelníku: politici-média-odborníci

- CZ24 News | 14. června 2021

ČESKO: Mráz přichází tentokrát z médií!

Je mi ctí poskytnout prostor blogu profesoru Michalu Klímovi z Metropolitní univerzity Praha. Jan Hnízdil

“Strach a panika z pandemie obepnuly planetu i jednotlivé země. Tuto krustu tvořenou v první řadě vlivnými médii – a s nimi spjatými politiky a odborníky – je třeba zmapovat a propíchnout jako bublinu. Alarmistická média se stala nekritizovatelná. Jako Bůh se vznášela nad vodami lidského konání v době covidové. Pasovala se do role, že jen ona ví, co je veřejný zájem. V Česku přispěla k prosazení sociálního inženýrství s ničivými účinky na životy a zdraví lidí, na ekonomiku, vzdělání a kulturu. Zavedla neformální cenzuru a vyvolala autocenzuru. Šlo o největší polistopadové selhání seriózních médií. Zneužila přirozený strach z covidu stejně jako někteří politici a experti. Vrána k vráně sedá. Populismus nezná hranic. Kdo by odolal světlům ramp, skvělému byznysu, vševědoucemu kazatelství, morální nadřazenosti a emoční manipulaci? Úzká skupina kazatelů pojala pandemii jako boj dobra se zlem. V zájmu vyššího poslání neváhala rozdělit společnost na dva nepřátelské tábory. Odmítla vnímat pandemii a život kolem sebe jako dynamický proces, který vyžaduje expertní dialog k nalézání optimálních řešení. Z podílu na debatě vyřadila velkou část odborné elity.

1. Manipulace se smrtí

Průvodním jevem alarmismu byl kýčovitý morbidní rituál uspořádaný na Pražském hradě u příležitosti 30 tisíc zemřelých s covidem. Namísto důstojné piety se 10. května zapalovalo 30 tisíc svíček za zemřelé v kelímcích od piva. Ano, čtete správně: „V kelímcích od piva!“ Aby toho nebylo málo, prezident ani nevyčkal na datum 21. května, kdy počet oficiálních úmrtí dosáhl 30 tisíc osob.

Měl naspěch. Potřeboval si napravit poničenou image v důsledku nehájení národních zájmů v kauze Vrbětice. Říká se tomu vrtěti ocasem! Pokud jde o vlivná média, věnovala se výhradně „VIP smrti“, spojené s covidem. Že ale ročně umírá v průměru 100 tisíc lidí a že během pandemie zemřelo mnohem více lidí na rakovinu, infarkt a jiné nemoci, to nikoho nezajímalo. S tím scénář svatosvaté války proti covidu nepočítal. Navíc se zamlčovalo, že sebevražednost z důvodu šíření strachu a lockdownů stoupla až třikrát. Například 11. 3. 2021 se zastřelil před ministerstvem zdravotnictví muž. Čtyři dny poté se upálil Václav D. kvůli ztrátě zaměstnání...

2. Kdo kým více vrtěl?

Kdo kým více vrtěl v trojúhelníku politici-média-odborníci? Většinová média ve svých pořadech grilovala politiky a odborníky. Vyčítala jim nejednotu, tepala jejich chyby a vyzývala k větší horlivosti při zavádění totální uzávěry společnosti i každého člověka zvlášť. Udělovala exkluzivně slovo několika desítkám radikálních odborníků z iniciativy Sníh či mezioborové skupiny pro epidemické situace (MeSES). Přitom jejich strašidelné matematické modely, počítající s 30 až 50 tisíci nakažených denně, nikdy nevyšly. Hlavní kvalifikací těchto odborníků bylo strašení a volání po maximální uzávěře všeho a všech dle hesla „včera bylo pozdě“. Jen o vlas jsme unikli fantasticky ničivému nápadu skupiny MeSES totálně zavřít ekonomiku na 7 dnů po Velikonocích, a to ve chvíli, kdy započal trvalý ústup pandemie. Na druhé straně vlivná média očerňovala kritiky. Označovala je za sobce, popírače, extremisty i za dezinformátory, jako v případě epidemiologa profesora Berana. Tisíce předních odborníků a osobností – například z občanské iniciativy [Zdravé fórum](#) – se nemohly vyjádřit, případně jen okrajově. V Česku se tak prosadil radikální a destruktivní přístup sociálních konstruktérů.

3. Mráz přichází z médií

Část médií se vyžívala v napravování politiků, expertů i celé společnosti. Kdo však vyvažoval a griloval média? Ostatně ona sama v rámci své profesní komunity – až na výjimky – nevykazovala sebereflexi a sebeomezení, ani vzájemné vyvažování, ať již v rámci svých redakcí, či mezi sebou. Nedodržovala kodexy nestranného informování a přiměřené zdrženlivosti.

Kde se stala chyba? Z čeho vyvěrá mediální populismus ve formě alarmismu? K vysvětlení přispěje stručné zmapování motivačního pole uvedených médií, zahrnující mix těchto pohnutek:

- a) byznysovou strategii maximalizace zisku,
- b) zapouzdření se v ideologii boje dobra proti zlu,
- c) instalování se do vedoucí role ve společnosti,
- d) užívání si velikášství a indoktrinace společnosti.

4. Mediální populismus

Za normálních podmínek působí nezávislá média jako hlídači demokracie. Vedou svobodnou debatu, nabízejí různé pohledy a řešení, nasvěčují zákoutí politiky. Problém nastává v mimořádných situacích typu pandemie. Tehdy média mají enormní prospěch z šíření strachu a vášně, roste jim dramaticky počet čtenářů a diváků, a tím i profit. Z toho pramení mediální populismus, který trvá již 16 měsíců a destabilizuje společnost. Mediální populismus je zákeřný, neboť od seriózních médií se neočekává. Jestliže se k materiální motivaci přimísí ideologické přesvědčení o vlastním spasitelském poslání při záchraně životů a zdraví lidu, začíná jít do tuhého, základy demokracie se podemílají. Většinová média v dobré víře zplošťují debatu a indoktrinují obyvatelstvo jediným správným úhlem pohledu. Spasitelská víra je předurčuje k šíření domnělého dobra a současně k vedení války proti silám temnoty. Z veřejného prostoru se snaží vykořenit odlišné a kritické názory.

5. Vymývání mozku

Mimořádná situace typu pandemie nahrála mediálnímu populismu, ale i jevu, zvanému vymývání mozku, čili brainwashingu. Lidé v důsledku extrémně chronického stresu rezignovali na kritické myšlení a stali se poslušným stádem. Vše umocnila média, která šířením paralyzujícího děsu přispěla

k psychické depresi, tedy k snížení imunity se všemi dopady na zdraví a životy. Nejvíce zasažení byli ti nejzranitelnější, senioři a děti. Pod palbou masivní propagandy, hraničící s psychologickou válkou, si část populace nechala vštípit, že v jejím zájmu je zavřít se doma a nikam nechodit, že v jejím zájmu je zákaz večerního a nočního vycházení, jakož i rekordně dlouhé uzavření škol a rekordně dlouhé nošení respirátorů v základních školách i poté, co žáci byli dvakrát týdně testováni... Zaříkávající covidu vyžadovali slepou poslušnost, že prý mají patent na rozum a morálku. Snažili se ututlat, že na Floridě a Švédsku zafungovala umírněná strategie. Švédsko, se stejným počtem obyvatel jako má Česko, vsadilo na dobrovolné dodržování hygienických pravidel a mělo o polovinu méně úmrtí s covidem. Podle biochemika Hostomského *„kreativních řešení je daleko více.“* A vůbec neplatí příčinná souvislost, že *„čím větší lockdown, tím více ochráníme lidi.“* Naopak jakákoliv uzávěra je *„nedostatek imaginace, je to prohra.“*

6. Vypnutí rozumu a citu

Projevem vymývání mozku byla snížená citlivost k surovým zákrokům policie letos v březnu vůči mladým lidem i vůči rodičům v přítomnosti jejich dětí. Jediným přestupkem bylo neuposlechnutí nesmyslné výzvy k povinnému nasazení respirátoru v téměř liduprázdných ulicích a na náměstích. Bylo překvapivé, kolik lidí vyjádřilo sympatie policejní brutalitě a snášelo argumenty, proč si oběti za své napadení mohou samy. Bylo překvapivé, kolik lidí v sobě uzamklo elementární lidství a soucit s napadenými.

Není ani divu, že v apokalyptické atmosféře horliví novináři, politici a odborníci zplodili ruku v ruce *„nového uvědomělého člověka“* s klapkami na očích, plnění všechna opatření do puntíku, nehledě na zdravý rozum. A tak vznikla vrstva novodobých dozorců, udavačů, svazáků i jakýchsi domovníků, kteří v rolích policajtů, vlakových průvodčích, učitelů i sousedů dozírali na dodržování oficiálních opatření.

7. Návrat - před březen 2020

Někteří hlásají, že návrat zpět je nereálný, že pandemie vyšlapala cestu *„novému světu“* a *„novému člověku“*. Kolikrát jsme slyšeli taková budovatelská hesla a kam to vedlo? Je nepopiratelné, že dojde k proměnám a adaptaci.

Přesto je návrat před březen 2020, kdy se v Česku objevili první nakažení covidem, více než žádoucí. Avšak nejde o návrat jen ve smyslu ukončení plošných opatření typu testování a nošení roušek. Zejména je třeba zajistit návrat k těmto základním pilířům svobodné demokratické společnosti:

- a) Klíčové je, aby seriózní média opět plnila roli hlídačů demokracie. To předpokládá jejich sebereflexi a odmítnutí mediálního populismu, zvláště alarmismu, jako nástroje maximalizace zisku. Rovněž to předpokládá návrat k pluralitě názorů a dialogu jako podmínce optimálního řešení problémů v postpandemické době.
- b) Klíčové je obnovit sebevědomou občanskou společnost.
- c) Klíčové je zajistit návrat k právnímu státu.
- d) Klíčové je znovu stanovit udržitelné rozpočty.
- e) Klíčové je nerezignovat na vlastní kritické myšlení.
- f) Klíčové je nebát se žít!

Michal Klíma, politolog, Metropolitní univerzita Praha

Zdroj: <https://blog.aktualne.cz>